



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ
ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ

Ταχ. Δ/ση	: Λ. Θηβών 196-198	ΠΡΟΣ : Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και
Ταχ. Κώδικας	: 18233, Αγ. Ι. Ρέντης	Οικονομικών
Πληροφορίες	: Ν. Βάρδας	Υπηρεσία Συντονισμού
Τηλέφωνο	: 213-2125721	Γραφείο Νομικών & Κοινοβουλευτικών
Email	: n.vardas@keyd.gov.gr	Θεμάτων
		Χαρ. Τρικούπη 6-10 – 10679 Αθήνα
		Υπ' όψιν κας Χ. Κυρλιγκίτση
		yp.synt.grammateia@minfin.gr

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. πρωτ. 5531/1-7-2024 Ερώτηση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου».

ΣΧΕΤΙΚΑ: Το υπ' αρ.πρωτ.95092 ΕΞ2024/3.7.2024 έγγραφό σας.

Σε απάντηση της εν θέματι Ερώτησης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κ.Κ.Ε., που απευθύνεται μεταξύ άλλων και προς τον κ. Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με **θέμα: «Να σταματήσει κάθε διαδικασία έξωσης λαϊκής οικογένειας στην Ελευσίνα με μέλος Α.Μ.Ε.Α. διακεκριμένη αθλήτρια»** στο μέτρο που αυτή εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, σας γνωρίζουμε τα κάτωθι:

1. Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών λαμβάνει υπόψη του ότι οι οικονομικές δυνατότητες των πολιτών και των επιχειρήσεων, που δραστηριοποιούνται σε όλο το εύρος της οικονομίας, δεν είναι οι ίδιες και ότι η λήψη μέτρων οικονομικής ενίσχυσης και η παροχή οικονομικών διευκολύνσεων για την περαιτέρω στήριξή τους είναι καταλυτικής σημασίας για τη κοινωνική συνοχή και την αντιμετώπιση των απρόσμενων εξελίξεων των τελευταίων ετών, ενώ αναδεικνύει την κρατική ευθύνη.

Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, έχει ήδη προβεί σε στοχευμένες ενέργειες και πλήθος μέτρων ανακούφισης και

διευκόλυνσης όλων των οφειλετών και δανειοληπτών, με σκοπό την αντιμετώπιση του προβλήματος του ιδιωτικού χρέους. Το πρόβλημα της υπερχρέωσης καλούνται να αντιμετωπίσουν νοικοκυριά και επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως της ιδιότητας αυτών ως πρωτοφειλετών, συνοφειλετών ή εγγυητών, τόσο στο πλαίσιο των έκτακτων προβλημάτων που ανέκυψαν τα τελευταία χρόνια, όπως αυτό της πανδημίας του κορωνοϊού ή άλλων έκτακτων φυσικών καταστροφών, όσο και σε γενικότερη βάση, εξαιτίας της πολυετούς οικονομικής κρίσης.

2. Ειδικότερα, ως προς το ζήτημα που τίγεται στην εν λόγω Ερώτηση για το ποια μέτρα προτίθεται να λάβει η Κυβέρνηση για να ακυρωθεί κάθε προσπάθεια έξωσης από την πρώτη και μοναδική κατοικία πρώην ελεύθερου επαγγελματία στην Ελευσίνα, στην οικογένεια του οποίου είναι μέλος διακεκριμένη αθλήτρια ΑμΕΑ, σάς γνωρίζουμε τα κάτωθι:

Προκειμένου να αντιμετωπισθεί το μείζονος σημασίας ζήτημα της αστικής και εμπορικής αφερεγγυότητας, το οποίο καλούνται να αντιμετωπίσουν και να διαχειριστούν όλοι οι Έλληνες πολίτες τα τελευταία χρόνια, η Πολιτεία ανέλαβε και συνεχίζει να αναλαμβάνει σημαντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες, θεσπίζοντας, αφενός μόνιμα εργαλεία διευθέτησης του ιδιωτικού χρέους εναρμονισμένα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, όπως το Ν. 4738/2020 «Νέο Θεσμικό Πλαίσιο Ρύθμισης Χρεών, Πτώχευσης και Απαλλαγής Φυσικών και Νομικών Προσώπων από τα Χρέη– 2η Ευκαιρία, τον Κώδικα Δεοντολογίας Ν. 4224/2013, αφετέρου Προγράμματα ενίσχυσης και υποστήριξης πληττόμενων δανειοληπτών ή πολιτών, οι οποίοι έχουν περιέλθει σε συνθήκες ευαλωτότητας (λ.χ. Νόμος 4916/2022 άρθρα 13 επ. «Ενδιάμεσο Πρόγραμμα Κρατικής Στήριξης Πρώτης Κατοικίας Ευάλωτων Νοικοκυριών»).

Ειδικότερα:

Α). Καταρχήν με τα άρθρα 5-30 ν.4738/2020 εισήχθη ο εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών, δυνάμει του οποίου μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας, όλοι οι οφειλέτες (φυσικά και νομικά πρόσωπα), συμπεριλαμβανομένων και των πρώην ελεύθερων επαγγελματιών και όλων των ΑμΕΑ ευάλωτων οφειλετών, μπορούν με μια ενιαία αίτηση να ρυθμίσουν συνολικά, χωρίς προσφυγή στο δικαστήριο, τις οφειλές τους:

- προς το Δημόσιο (ΑΑΔΕ / ΔΟΥ) και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ / ΚΕΑΟ) σε έως 240 δόσεις
- προς τράπεζες και διαχειριστές δανείων σε έως 420 δόσεις.

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα του νέου εξωδικαστικού μηχανισμού παράγει μια αυτόματη ρύθμιση οφειλών, βάσει της αξίας της περιουσίας και του διαθέσιμου εισοδήματος, μετά την κάλυψη των εύλογων και ανελαστικών δαπανών, του οφειλέτη, των συνοφειλετών και εγγυητών του. Εφόσον ο οφειλέτης επιθυμεί, δύναται να προβεί και σε μια διαπραγμάτευση με τους ιδιώτες πιστωτές, αξιοποιώντας τις υπηρεσίες ενός πιστοποιημένου διαμεσολαβητή, με σκοπό τη δημιουργία μιας προσωποποιημένης πρότασης ρύθμισης οφειλών. Μέσω της ρύθμισης των ανωτέρω οφειλών με ευνοϊκό και μακροπρόθεσμο τρόπο επιτυγχάνεται και η αναστολή των διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης, όπως διαταγές πληρωμής, κατασχέσεις τραπεζικών λογαριασμών, καθώς και δεσμεύσεις και πλειστηριασμοί στην κινητή και ακίνητη περιουσία του οφειλέτη. Επιπροσθέτως, χορηγείται για 5 έτη Κρατική επιδότηση της δόσης των δανείων με υποθήκη / προσημείωση στην 1η κατοικία των ευάλωτων νοικοκυριών, ύψους έως 210 ευρώ μηνιαίως (ανάλογα με τη σύνθεση / μέλη του νοικοκυριού).

Επισημαίνεται ιδιαίτερα ότι βασικό κομμάτι της ρύθμισης οφειλών αποτελεί και η μερική διαγραφή χρέους, αφού στο πλαίσιο του Μηχανισμού προβλέπεται η μερική διαγραφή χρεών, ιδίως για τα χρέη προς τους πιστωτές του Δημοσίου, ΑΑΔΕ και e-ΕΦΚΑ,

ως

εξής:

- Έως 75% επί της βασικής οφειλής προς το Δημόσιο,
- έως 85% επί των προσαυξήσεων των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς ΑΑΔΕ και e-ΕΦΚΑ
- έως 95% επί των προστίμων της ΑΑΔΕ.

Εν προκειμένω και σε σχέση με τα πραγματικά δεδομένα της εν θέματι Ερώτησης πρέπει να τονιστεί ότι όσον αφορά στους δημόσιους πιστωτές, δηλαδή την Α.Α.Δ.Ε και τον e-ΕΦΚΑ, η ρύθμιση των οφειλών κατόπιν σχετικής αίτησης οφειλέτη ήταν ανέκαθεν και συνεχίζει να είναι υποχρεωτική γι' αυτούς. Δηλαδή, εάν ο συγκεκριμένος οφειλέτης του οποίου η κύρια κατοικία στην Ελευσίνα εκπλειστηριάστηκε, είχε υποβάλει εγκαίρως αίτηση ρύθμισης των οφειλών του προς την Εφορία στον Εξωδικαστικό Μηχανισμό Ρύθμισης Οφειλών θα είχε σίγουρα

λάβει πρόταση ρύθμισης από τον πιστωτή του και θα είχε αποφύγει τη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης στην κύρια κατοικία του.

Β). Εξάλλου, στο νέο Νόμο 4738/2020 υφίστανται και ειδικές πρόνοιες Κρατικής στήριξης – μέριμνας της 1ης κατοικίας των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, τόσο στο στάδιο της ρύθμισης οφειλών, όσο και στο στάδιο της πτώχευσης του προσώπου και της απαλλαγής των οφειλών (τη λεγόμενη 2η ευκαιρία). Πιο συγκριμένα:

α). Στο στάδιο της ρύθμισης των οφειλών το ιδιαίτερα αξιοσημείωτο για τους ευάλωτους οφειλέτες/δανειολήπτες είναι ότι με τον πρόσφατα ψηφισθέντα ν. 5072/2023 (ΦΕΚ Α'198/4-12-2023) εισάγονται ακόμη περισσότερες βελτιώσεις υπέρ αυτών, όπως είναι η τεκμαιρόμενη συναίνεση. Ειδικότερα, για οφειλέτες που πληρούν τα κριτήρια του ευάλωτου, σύμφωνα με τους όρους του νόμου και έχουν εκδώσει τη σχετική βεβαίωση ευάλωτου οφειλέτη, τεκμαίρεται η συναίνεση του συνόλου των πιστωτών, επί της παραγόμενης αντιπρότασης πιστωτών, τόσο των χρηματοδοτικών φορέων, όσο και του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης. Στην περίπτωση αυτή, η πρόταση ρύθμισης που προκύπτει στη βάση της αντιπρότασης πιστωτών προσφέρεται μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας στον οφειλέτη, ο οποίος δύναται να την αποδεχθεί ή να την απορρίψει (άρθρο 66 ν.5072/2023). Με τον τρόπο αυτό σταματούν και τα αναγκαστικά μέτρα είσπραξης οφειλών από τους πιστωτές, συμπεριλαμβανομένων και των πλειστηριασμών.

β). Στο στάδιο της πτώχευσης και απαλλαγής οφειλών (2η ευκαιρία): εάν κάποιος ευάλωτος οφειλέτης αδυνατεί να εξυπηρετήσει μια μακροπρόθεσμη ρύθμιση οφειλών, τότε έχει τη δυνατότητα να προβεί σε πλήρη διαγραφή όλων των οφειλών, μέσω της διαδικασίας πτώχευσης και απαλλαγής οφειλών, με σκοπό να λάβει τη 2η ευκαιρία. Σε αυτή την περίπτωση δεν ρευστοποιείται η 1ης κατοικία των ευάλωτου, αλλά αυτή αποκτάται από έναν ιδιωτικό Φορέα, τον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων. Ο ως άνω Φορέας αποτελεί ζωτικό κομμάτι της λειτουργίας του πτωχευτικού νόμου, αποτελώντας το «καταφύγιο» για τους αδύναμους οφειλέτες που οδηγούνται σε πτώχευση ή σε αναγκαστική εκτέλεση, διατηρώντας, ωστόσο, την κατοικία τους. Σύμφωνα με τα κριτήρια του νέου πτωχευτικού νόμου, ο Φορέας θα αποκτά την πρώτη κατοικία του ευάλωτου

οφειλέτη, μετά από αντίστοιχο αίτημα μεταβίβασης από αυτόν, εφόσον είτε έχει κηρυχθεί σε πτώχευση είτε επισπεύδεται αναγκαστική εκτέλεση κατά της πρώτης κατοικίας του, προκειμένου να την επαναμισθώσει σε αυτόν, έτσι ώστε να αποφεύγεται η έξωσή του. Η περίοδος της επαναμίσθωσης θα φτάνει τα 12 χρόνια και στη λήξη της ή και νωρίτερα ο οφειλέτης θα μπορεί να επαναγοράσει το ακίνητο. εφόσον ανακάμψει οικονομικά στο μέλλον. Ως εκ τούτου, ο οφειλέτης υποχρεούται να πληρώνει το μηνιαίο μίσθωμα (δηλ. ενοίκιο) προς το Φορέα και για το σκοπό αυτό το Κράτος στηρίζει οικονομικά τα ευάλωτα νοικοκυριά παρέχοντας μηνιαίο επίδομα στέγασης, έτσι ώστε να αποφεύγονται οι εξώσεις.

Όμως όλες αυτές οι προστατευτικές πρόνοιες για τους ευάλωτους οφειλέτες δεν παρέχονται σε αυτούς αυτόματα και χωρίς καμία ενέργεια, αλλά ο εκάστοτε οφειλέτης θα πρέπει προηγουμένως να εισέλθει στην ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα, με σκοπό να εκδώσει τη βεβαίωση ευάλωτου οφειλέτη, που αποδεικνύει ότι πληρούνται στο πρόσωπο του οι απαραίτητες προϋποθέσεις του Νόμου. Σημειώνεται ότι η εν λόγω πλατφόρμα διενεργεί σχετικούς ελέγχους (π.χ. εισοδημάτων, περιουσίας κλπ), με σκοπό την πρόληψη / αντιμετώπιση των στρατηγικών κακοπληρωτών.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημανθεί ότι βρίσκεται ήδη σε διαδικασία έκδοσης νέα Κοινή Υπουργική Απόφαση με την οποία αυξάνονται τα εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια του ευάλωτου οφειλέτη, **όταν είναι και άτομο με αναπηρία**, έτσι ώστε να καταστεί δυνατό να υπαχθούν στην έννοια αυτή και να λάβουν τη βεβαίωση Ευάλωτου Οφειλέτη όσο το δυνατόν περισσότερα φυσικά πρόσωπα, που έχουν πραγματική ανάγκη να λάβουν τις ως άνω προστατευτικές πρόνοιες του ν.4738/2020.

Γ. Μέχρι τη σύσταση του ως άνω Φορέα, με τα α. 13 επ. του ν. 4916/2022 (Α' 65) εισήχθη Πρόγραμμα Συνεισφοράς του Δημοσίου με ωφελούμενους ευάλωτους οφειλέτες (Ενδιάμεσο Πρόγραμμα). Το ως άνω Πρόγραμμα έχει ήδη εκκινήσει μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας, που έχει αναπτυχθεί από την τ. Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, όπως διαπιστώθηκε με την υπ'

αριθμ. 129295 ΕΞ 2022 Απόφαση της Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΦΕΚ Β' 4865/15-09-2022) από 15/09/2022.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Πρόγραμμα αυτό, το Δημόσιο συνεισφέρει στις δόσεις που είναι αναγκαίες για την αναστολή της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης που έχει εκκινήσει κατά της κύριας κατοικίας του ευάλωτου οφειλέτη ή της διαδικασίας εκποίησης της κατοικίας αυτής στο πλαίσιο της πτώχευσης του ευάλωτου οφειλέτη:

Τα βασικά χαρακτηριστικά του προγράμματος είναι:

- Κρατική επιδότηση της δόσης του στεγαστικού δανείου των ευάλωτων οφειλετών
- Κρατική επιδότηση από 70 έως 210 ευρώ μηνιαίως
- Κρατική επιδότηση μηνιαίας δόσης δανείων για 15 μήνες
- Αναστολή μέτρων των πιστωτών (π.χ. κατασχέσεις, πλειστηριασμοί και εξώσεις).

Σημειωτέον ότι το ως άνω Ενδιάμεσο Πρόγραμμα βρίσκεται ακόμη σε ισχύ δεδομένου ότι με το άρθρο 104 εδ. α' ν.5072/2023 η ισχύς του επεκτάθηκε για άλλους 15 μήνες από την ημερομηνία δημοσίευσης του ως άνω νόμου στην ΕτΚ, ήτοι από την 4/12/2023.

3. Το νέο θεσμικό πλαίσιο ρύθμισης χρεών βρίσκεται λοιπόν επί του παρόντος σε πλήρη εφαρμογή με τα νούμερα να βαίνουν αυξητικά επιβεβαιώνοντας έτσι το γεγονός ότι φυσικά και νομικά πρόσωπα βρίσκουν λύσεις. Ειδικότερα, σας γνωρίζουμε τα κατωτέρω:

Ιδιαίτερα ενθαρρυντικά είναι τα αποτελέσματα των ρυθμίσεων του Εξωδικαστικού Μηχανισμού Ρύθμισης Οφειλών, καθώς σύμφωνα με τα στοιχεία της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, ήδη συνολικά, μέχρι τέλος Ιουνίου 2024 έχουν πραγματοποιηθεί 19.223 επιτυχείς ρυθμίσεις οφειλών, που αντιστοιχούν σε 6,7 δισ. ευρώ αρχικών οφειλών, εκ των οποίων τα 4,3 δισ. ευρώ αντιστοιχούν σε διμερείς ρυθμίσεις

(ρυθμίσεις με πιστωτές του Δημοσίου) και 2,4 δις ευρώ σε πολυμερείς ρυθμίσεις(με περισσότερους χρηματοδοτικούς φορείς και πιστωτές του Δημοσίου). Το μήνα Ιούνιο του 2024 σημειώθηκε ιστορικό υψηλό στις μηνιαίες ρυθμίσεις με 1344 στον αριθμό. Οι δε απορρίψεις των οφειλετών βρίσκονται σε σχετικά χαμηλά επίπεδα, ήτοι 28% στις πολυμερείς και 20% στις διμερείς ρυθμίσεις. Το ποσοστό εγκρισιμότητας των ρυθμίσεων, στα πλαίσια της πλατφόρμας του εξωδικαστικού μηχανισμού από τους χρηματοδοτικούς φορείς που κυμαινόταν κατά μ.ό. στο 75%, εφεξής παρουσιάζεται και ονομαστικά παρέχοντας πλήρη πληροφόρηση ανά φορέα. Στη μηνιαία αναφορά προόδου συμπεριλαμβάνεται και η ανάλυση της αιτιολογίας απόρριψης της προτεινόμενης ρύθμισης από πλευράς χρηματοδοτικών φορέων και οφειλετών, σε συνέχεια της σειράς βελτιώσεων για τον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών με το ν.5024/2023, και συγκεκριμένα το άρ. 48 αυτού, που θέτει σε ισχύ τη διαδικασία γνωστοποίησης της αιτιολογίας μη συναίνεσης στις προτάσεις ρυθμίσεων του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών. Ήδη, συγκριτικά με τα αποτελέσματα των προηγούμενων προσπαθειών, δηλ. του εξωδικαστικού μηχανισμού που θεσμοθέτησε η προηγούμενη Κυβέρνηση με το ν. 4469/2017, ο νέος εξωδικαστικός έχει φέρει βελτιωμένα αποτελέσματα.

Παρατηρείται λοιπόν αυξημένο ενδιαφέρον από τους πολίτες να ρυθμίσουν τις οφειλές τους μέσω του εξωδικαστικού μηχανισμού, σε σύγκριση με όλα τα προηγούμενα κρατικά εργαλεία ρύθμισης οφειλών. Το δε ενδιαφέρον για την ως άνω αναφερόμενη 2η ευκαιρία(Πτώχευση και Απαλλαγή οφειλών) βαίνει ολοένα και αυξανόμενο.

Συνεπώς, όπως με ασφάλεια συμπεραίνεται από τα εκτιθέμενα παραπάνω, όλοι οι δανειολήπτες/οφειλέτες είτε είναι πρώην ελεύθεροι επαγγελματίες, είτε είναι ΑμΕΑ, έχουν τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουν όλα τα χρέη τους και να αποφύγουν κατασχέσεις και πλειστηριασμούς, μέσω των προστατευτικών διατάξεων του νέου νόμου με αποτέλεσμα να μπορούν να τύχουν ρύθμισης ή απαλλαγής από τις οφειλές τους, ιδιαίτερα δε εφόσον ανήκουν στην κατηγορία των Ευάλωτων Οφειλετών.

4. Εν κατακλείδι, θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους με αίσθημα ευθύνης, ορθολογισμού και αλληλεγγύης μετέχει των κρίσιμων εξελίξεων και συμβάλλει με συνέπεια στο έργο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, αξιοποιώντας ιδίως την εμπειρία της στη λειτουργία των νομοθετικών εργαλείων ρύθμισης οφειλών, καταθέτοντας τη γνώση της για θεσμική ευελιξία και αντικειμενική αναγνώριση της οικονομικής αδυναμίας των πολιτών στο πλαίσιο των ρυθμίσεων οφειλών, λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας και τους περιορισμούς των οδηγιών και κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Η Γενική Γραμματέας

Θεώνη Αλαμπάση